

FLASHLAMP PUMPED PULSED DYE LAZER İLE PORTWINE STAIN TEDAVİSİNDE ERKEN DÖNEM SONUÇLARIMIZ

Gürcan ASLAN*, Metin GÖRGÜ*, Tayfun AKÖZ**, Bülent ERDOĞAN*

* Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Kliniği

** Kartal Eğitim Hastanesi Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Kliniği

ÖZET

Flashlamp pumped pulsed dye lazer (FLPPDL) ile altmışsekiz hasta (40 kadın, 28 erkek) tedavi edildi. Hasta yaşları 0 ile 54 arasında değişmekteydi.

Hastaların hiçbirinde skar dokusu oluşumuna veya kalıcı pigmentasyon değişikliklerine rastlanmadı. Baş boyundaki lezyonlar tedaviye gövde ve ekstremitelerdekinden daha iyi cevap verdiler.

Bu makalede tedavileri devam eden hastalarımızın erken dönem sonuçlarını sunuyoruz.

Anahtar Kelimeler: Flash lamp pumped pulsed dye lazer; portwine stain.

SUMMARY

Sixtyeight patients (40 female, 28 male) with portwine stains were treated with the flashlamp pumped pulsed dye laser (FLPPDL). The patients ranged in age from 0 to 54 years.

There were no episodes of scarring or ersistent pigmentary changes in any of the patients. Lesions on the head and neck responded better from the ones on the extremities and trunk. Here we represent the early results of continuing treatment of our patients.

Key Words: Flash lamp pumped pulsed dye laser, portwine stain.

GİRİŞ

Port-wine stainler (PWS) benign konjenital bir vasküler malformasyonlardır. Genellikle süperfisyal dermis yerleşimlidirler. Görülme sıklıkları %3.0.3 dür¹.

PWS ler açık pembeden koyu bordo ve mor renge kadar değişen renk skalasında yer alabilirler. Vücudun herhangi bir yerinde görülme olasılığı olmasına rağmen genellikle yüzde ve boyunda bulunurlar.

PWS tedavisinde geçmişte birçok tedavi modaliteleri kullanılmıştır. Bunlar cerrahi eksizyon ve greftleme², iyonize radyasyon³, kryocerrahi⁴ ve tatuaj⁵ gibi yöntemlerdir. Bu yöntemler sonrası sonuçlar genellikle doktor ve hasta memnuniyeti açısından çok yetersiz ve komplikasyonlarla doludur.

Lazer ile PWS tedavisi 1960 lı yıllardan beri yapılmaktadır⁶. Geçmiş yıllarda günümüzde hala örnekleri kullanılan Argon⁷, CO₂, copper vapor⁸ lazerler PWS tedavisinde kullanılmıştır. Bu lazerler ile PWS lerde birtakım başarılı sonuçlar alınmış ise de, deride pigmentasyon değişiklikleri yapmaları, sıklıkla skar formasyonuna neden olmaları, genellikle anestezi altında uygulanabilmeleri gibi birçok neden araştırmacıları yeni PWS lezyonlarını daha iyi etkileyen ve deriye yan etkileri bakımından daha güvenli bir lazer arayışına itmiştir. Tüm

bu nedenlerle yapılan araştırmalar sonucunda ortaya 585 nm. dalga boyunda flashlamp pumped pulsed dye lazer (FLPPDL) çıkmıştır. Günümüzde bu lazerin 585-600 nm arasındaki dalga boylarına ayarlanabilen yeni jenerasyonu, PWS, telenjektaziler ve diğer vasküler kökenli, derinin yüzeysel tabakalarını tutan lezyonların tedavisinde yaygın olarak kullanılmaktadır^{9,10}.

FLPPDL ile PWS tedavisi 8-12 tedavisi seansı arasında sürmektedir. Erişkinlere çocuklardan daha fazla sayıda seans gerekmektedir. Buna ek olarak genellikle gövdedeki ve ekstremitelerdeki lezyonlar yüzdeki lezyonlardan daha fazla sayıda tedavi seansına ihtiyaç duymaktadırlar.

Lazer ile tedavi edilen bir PWS de bir takım tedavi başarı kriterleri mevcuttur. Bu kriterleri 4 ana başlık altında toplayabiliriz.

1- Renk: PWS renginin giderek solması ve deri rengini alması beklenir.

2- Şekil: Genellikle tedavi seansları ilerledikçe PWS kenarındaki düzensizlikler ve ada şeklindeki vasküler kalıntılar ortadan kalkar, PWS daha düzgün kenarlı bir hale gelir, bu görüntü göreceli olarak yüzdede küçülmeyi de beraberinde getirir.

3- Hipertrofi: Birçok PWS yüzeyden 1-2 mm. veya

PORTWINE STAIN TEDAVİSİ

daha fazla kabarıktır. İlerleyen tedavi seansları boyunca lezyon cilt ile aynı seviyeye gerilemelidir.

4- Skar: Lazer tedavisi sonucunda skar formasyonu riski olmamalıdır.

Tüm bu kriterler FLPPDL özellikleri ile örtüşmektedir. Bu lazer ile tedavi edilen hastalarda skar formasyonu riski olmadığı gibi her seans sonrasında lezyonun normal derinin renk ve şekil özelliklerinde biraz daha yaklaştığı gözlenmektedir.

GEREÇ VE YÖNTEM

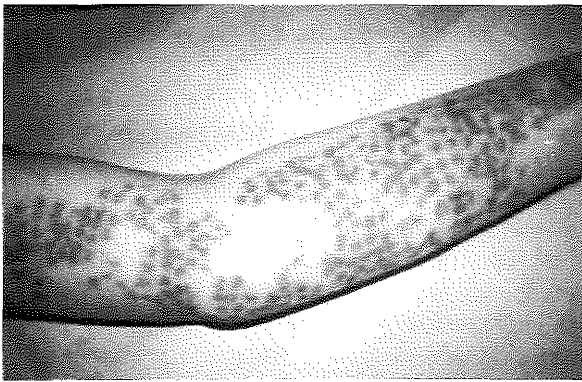
1997 Kasım ve 1998 Aralık ayları arasında Ankara Lazer Tedavi Merkezinde FLPPDL ile 68 (40 kadın, 28 erkek) hasta PWS nedeniyle tedavi protokolüne alınmıştır. Bu çalışmanın amacı tedavileri tekrarlayan seanslar (4-8 hafta aralarla) halinde devam eden olguların erken sonuçlarını sunmaktır.

Hastaların yaşları 0-54 arasında değişmekte, lezyonların 52'si baş ve boyunda, 16'sı gövde ve ekstremitelerde yer almaktaydı. PWS renkleri açık pembe, koyu mor renge kadar değişmekteydi. Genellikle ekstremitelerdeki lezyonlar daha açık renklidir.

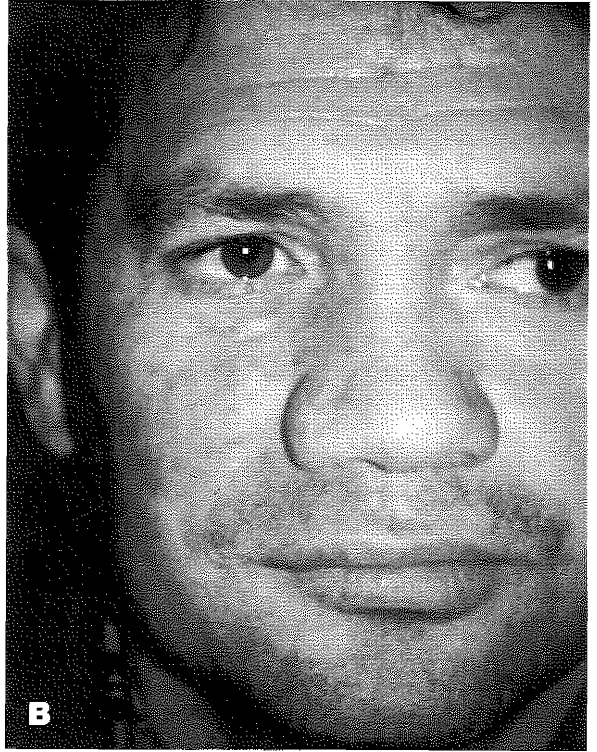
Hastalar lazer tedavileri flashlamp pumped pulsed dye lazer (Skleroplus lazer, Candela lazer corp.) ile yapıldı. 585-600 nm. arasında çeşitli dalga boyları ve 5-7 mm spot çapları kullanıldı. Lazer lezyon rengi, olgu yaşı, deri özellikleri ile belirlenen 6-12 joul/cm² enerji yoğunlukları ile uygulandı. Tekrarlayan tedavi seansları arasında minimum 4 hafta ara verildi.

Tüm hastalara outpatient klinik şartlarında Ametop (Smith&Nephew) krem ile lokal anestezi uygulanarak müdahale edildi.

Lazer tedavisi sonrasında antibiyotikli pomad uygulanan hastaların tedavi bölgeleri açık bırakıldı. Lazer tedavisinin 1. gününde koyu bir renk alan (Şekil 1) lezyonlarda genellikle 10-12 gün içinde tedavi sonrasında oluşan purpuralar ortadan kalkmış ve deri rengi açılmaya başlamıştı.

Şekil 1: Lazer tedavisi sonrasında, 1. gün hastanın görünüşü.

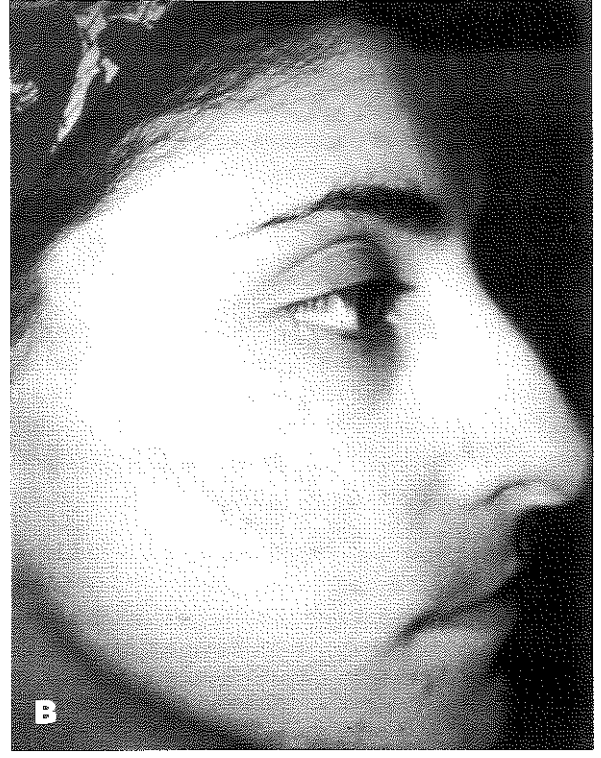
Şekil 2A: Lazer tedavisi öncesi, B: 7 seans lazer tedavisi sonrası.

Olgular:

Olgu 1: 37 yaşında erkek hasta. Antalya'dan gelen hastanın tedavi seanslarının yaza rastlamasına rağmen hiperpigmentasyona rastlanmadı. Hastaya FLPPDL ile 7 seans tedavi yapıldı. (Şekil 2a,b).

Olgu 2: 27 yaşında bayan hasta. FLPPDL ile 5 seans tedavi yapıldı (Şekil 3a,b).

Olgu 3: 33 yaşında bayan hasta. Hastaya 3 seans tedavi yapılmasına rağmen lezyon rengi ve natüründe oldukça yüzgüldürücü gelişmeler elde edildi (Şekil 4a,b)

Şekil 3A: Lazer tedavisi öncesi. B: 5. Seans lazer tedavisi sonrası

Şekil 4A: Lazer tedavisi öncesi. B: 3. Seans lazer tedavisi sonrası

TARTIŞMA

Birçok çalışma ile FLPPDL in etkinliği (lezyonları tamamen ortadan kaldırması) %45-%100¹¹ arasında değişmektedir. Başarı yüzdesini etkileyen en büyük faktör hasta yaşıdır. Hastanın yaşı ne kadar küçükse başarı şansı o kadar artmakta ve seans sayısı azalmaktadır. Bunun nedeni erişkinlerde derinin kalın olması, çocuklarda ise derinin inceliği nedeniyle lazer ışınlarının çok daha kolay PWS ni oluşturan damarlara ulaşabilmesidir.

Çalışmamızı oluşturan grubun tedavileri sırasında skar oluşumuna rastlanmamıştır. Hastaların küçük bir bölümünde hiperpigmentasyon meydana gelmiş, bu ise 2-4 ay arasında normale dönmüştür. Bir hastada meydana gelen hipopigmentasyon 2 ay sürmüştür.

SONUÇ

Flashlamp pumped pulsed dye lazer PW QS lerin tedavisinde, tekrarlayan seanslara gereksinim duyulması gibi bir dezavantajın yanısıra, emniyet sınırlarının çok geniş olması ve 585 nm. dalga boyu ile damarlarda selektif termolizis yapılabilmesi nedeniyle kullanılan en uygun lazerdir.

*Dr. Gürcan ASLAN
Türkocağı Cad. No: 82/3
Balgat, ANKARA*

KAYNAKLAR

1. Jacobs AH, Walton RG. The incidence of birthmarks in the neonate. *Pediatrics*. 58:218-222,1976.
2. Clodius L. Excision and grafting of extensive facial haemangiomas. *Br J Plast Surg* 30:185-196,1977.
3. Bowers RE. Treatment of hemangiomatous naevi with thorium. *Br Med J* 1:121,1951.
4. Hidano A, Ogihara Y. Cryotherapy with solid carbondioxide in the treatment of nevus flammeus. *J dermatol Surg Oncol* 3:213-216,1977.
5. Thomson HG, Wright AM. Surgical tattooing of the portwine stain: Operative technique, results and critique. *Plast Reconstr Surg* 48:113-120,1971.
6. Solomon H, Goldman L, Henderson B, et al. Histopathology of the lazer treatment of port-wine lesion. *J Invest Dermatol* 50:141,1968.
7. Cosmon B. Experience in the argon lazer therapy of port wine stains. *Plast Reconstr Surg* 65:119-129,1980.
8. Pickering JW, Walker EP, Butler PH, et al. Copper vapour lazer treatment of port -wine stains and other vascular malformations. *Br J Plast surg* 43:273-282,1990.
9. Alster TS; Wilson F. Treatment of Port Wine stains with the flashlamp pumped pulsed dye lazer: Extended clinical experience in children and adults; *Am Plast Surg* 32:478-484,1994.
10. Grekin RC, et al: Efficacy of a 2 mm spot size lens for the treatment of superficial vascular lesions with a flashlamp-pumped dye lazer. *Int J Dermatol* 36:865-69,1997.
11. Reges BA, Gerenemus R. Treatment of port-wine stains during childhood with the flash-lamp-pulsed dye lazer. *J Am Acad Dermatol* 23:1142-1148,1990.